

Beschouwingen over muntmisdrijven

<https://hdl.handle.net/1874/240981>

J. K. H. TURK.

BESCHOUWINGEN

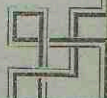
OVER

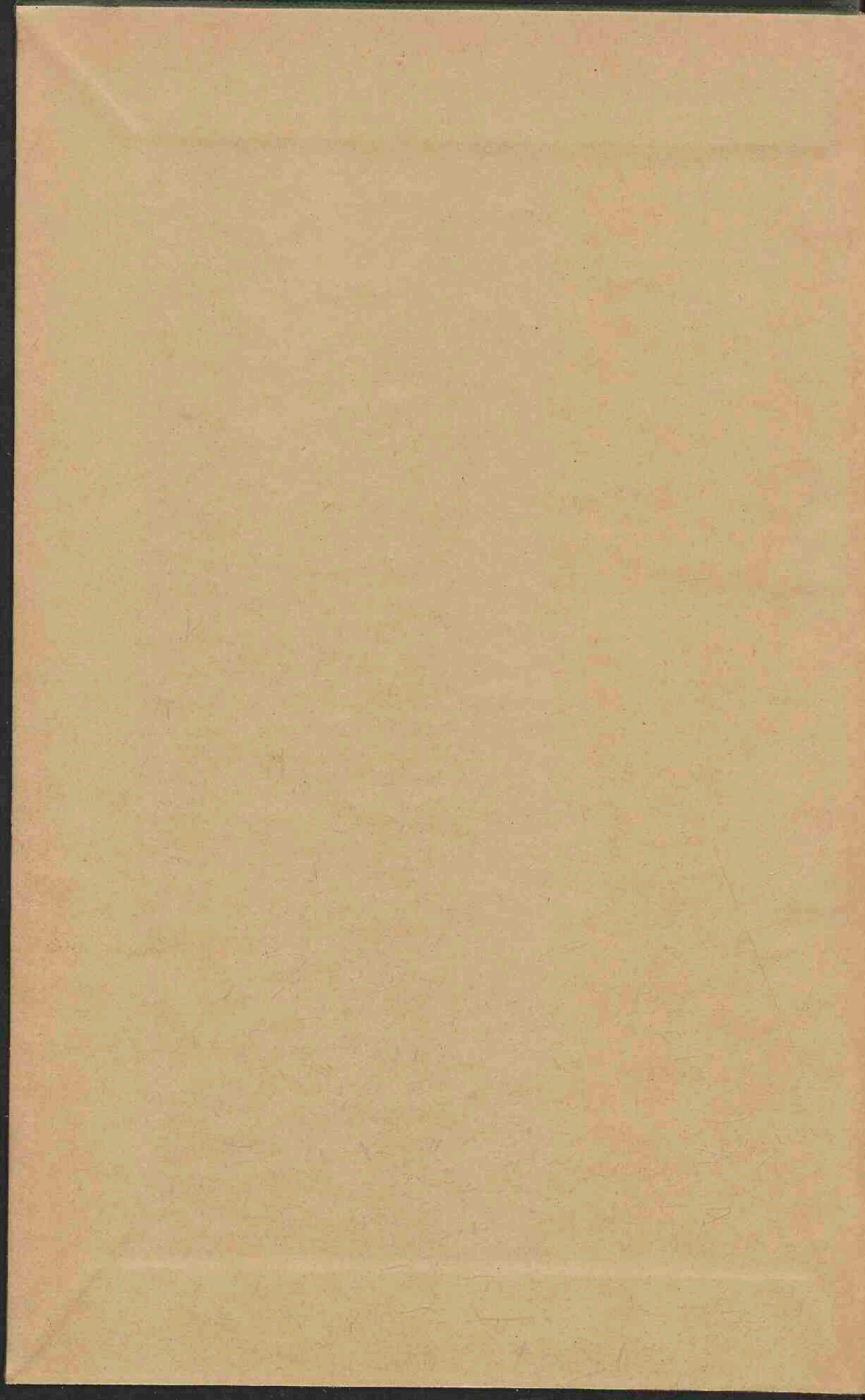
MUNTMISDRIJVEN.

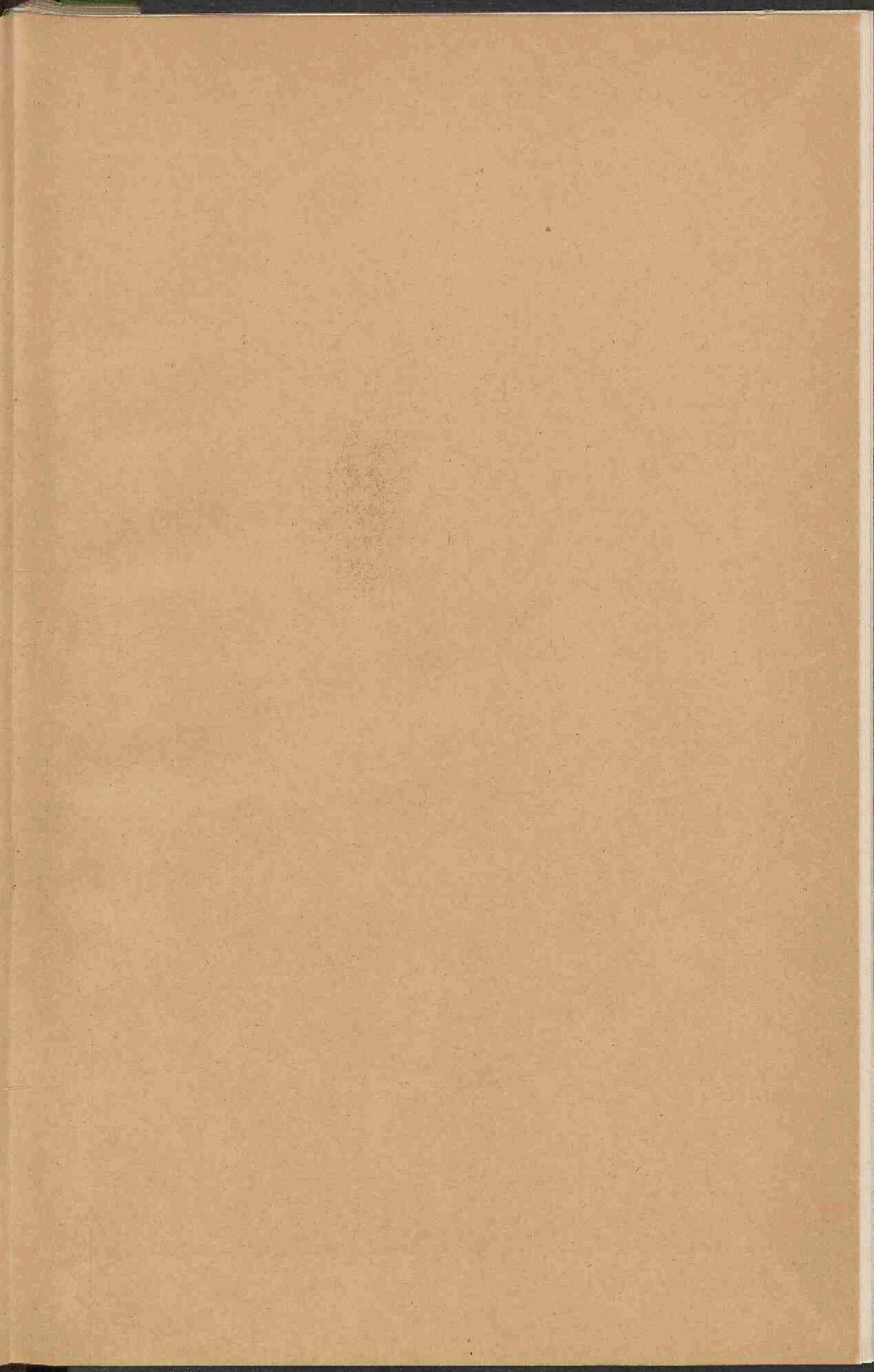
UTRECHT,
J. DE KRUYFF.
1886.

ss.
cht

6

BESCHOUWINGEN OVER MUNTMIJDRIJVEN.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3340 3464

Beschouwingen over Muntmisdrijven.

PROEFSCHRIFT

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD

VAN

Doctor in de Rechtswetenschap,

AAN DE RIJKS-UNIVERSITEIT TE UTRECHT,

NA MACHTIGING VAN DEN RECTOR MAGNIFICUS

DR. J. A. WIJNNE,

Hoogleeraar in de Faculteit van Letteren en Wijsbegeerte,

VOIGENS BESLUIT VAN DEN SENAAAT DER UNIVERSITEIT

TEGEN DE BEDENKINGEN VAN DE

FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID

TE VERDEDIGEN

op ZATERDAG den 19den JUNI 1886, des namiddags te 2 uur,

DOOR

JAN KAREL HENDRIK TURK,

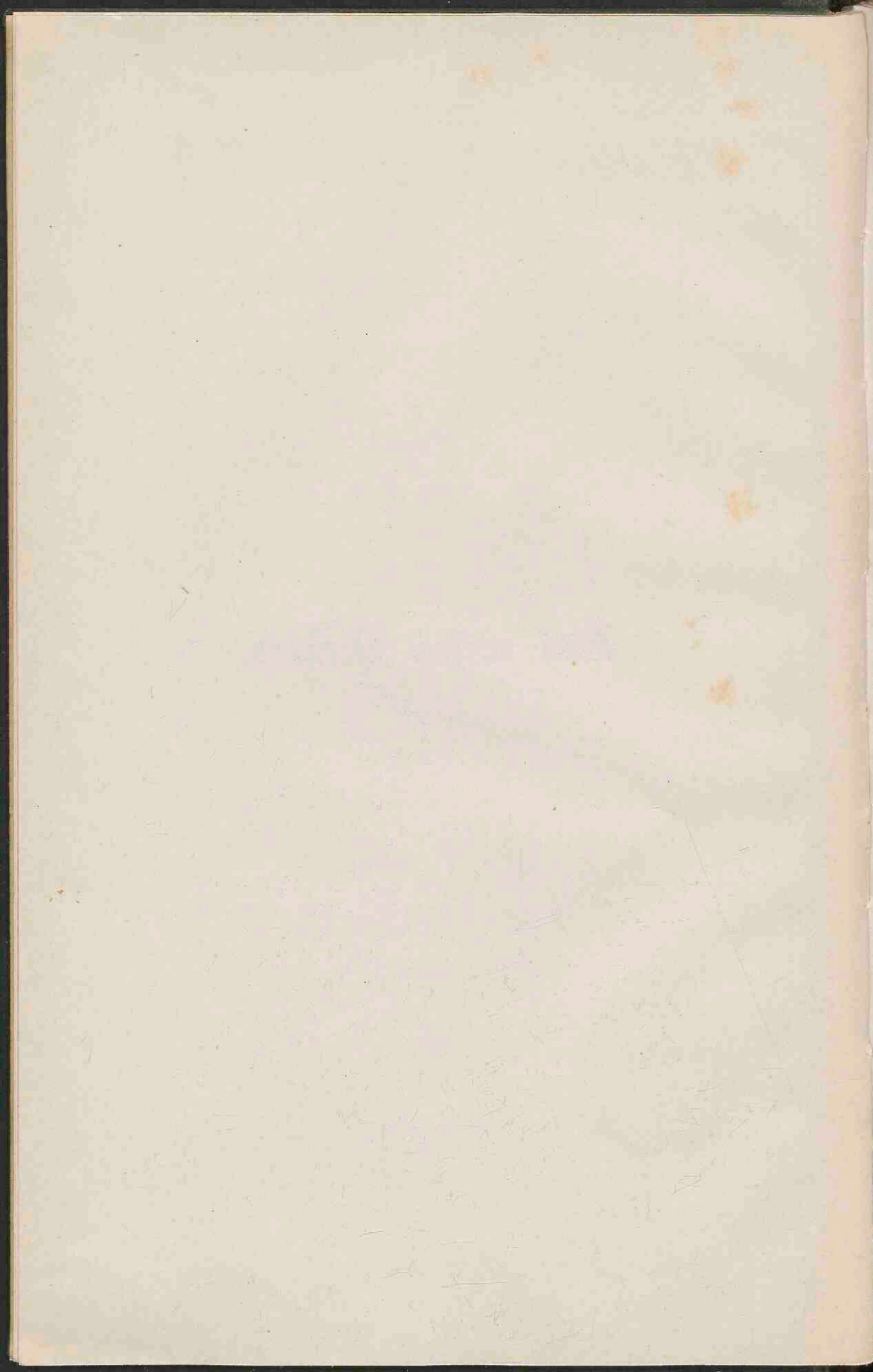
geboren te Amersfoort.

UTRECHT,
J. DE KRUYFF.
1886.

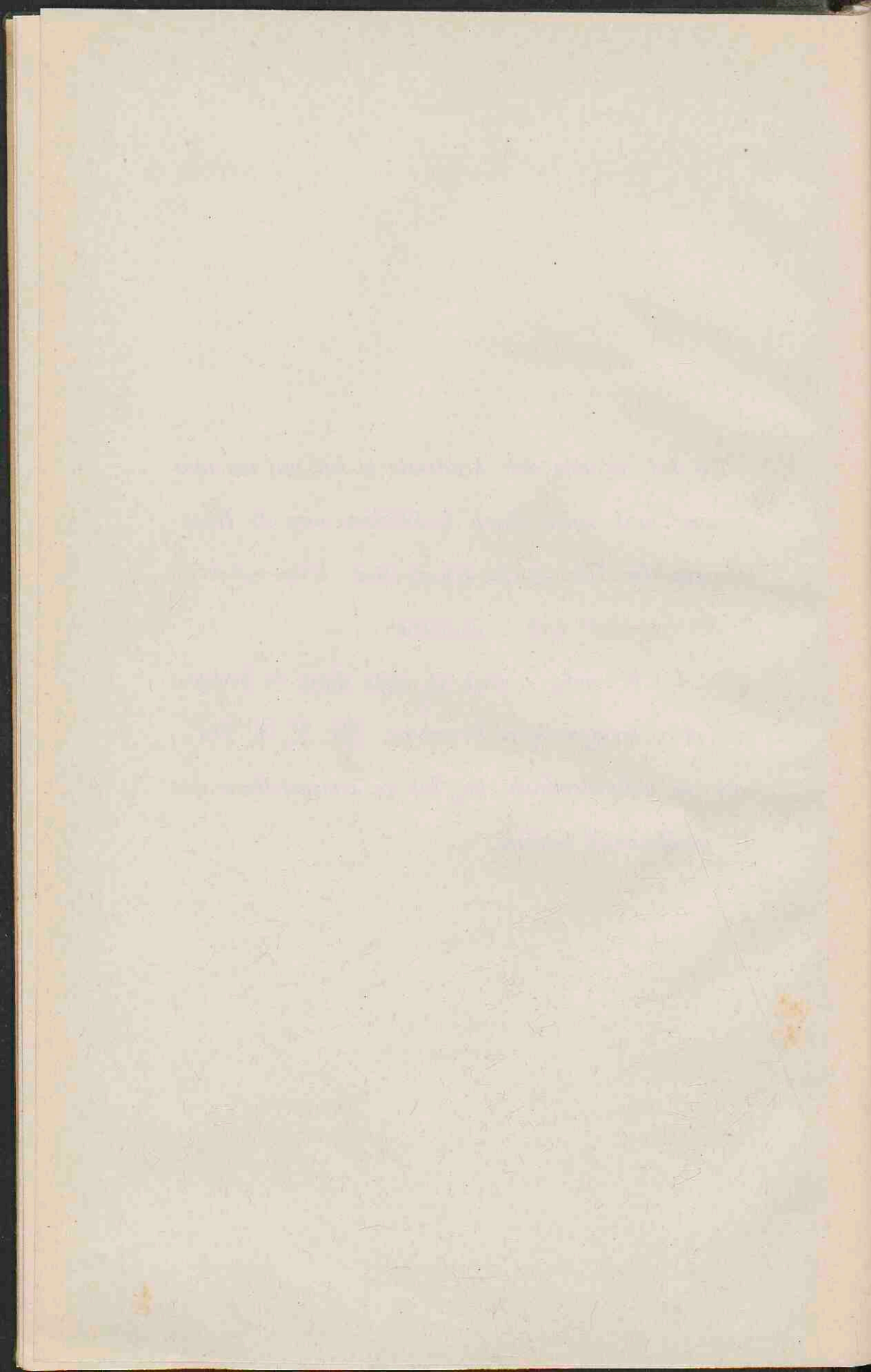

Aan mijne Ouders.

Bij het verlaten der Academie is het mij een aangename taak mijn dank te betuigen aan de Hoogleeraren der Utrechtsche Universiteit, wier onderwijs ik het voorrecht had te genieten.

In het bijzonder wensch ik mijn dank te brengen aan mijn hooggeachten Promotor, Mr. M. S. POLS, voor de welwillendheid mij bij de samenstelling van dit proefschrift betoond.

I. Karakter der valsche munt.

Het valsch munten of vervalschen van munten is een der misdrijven, die zeer zeker de aandacht tot zich trekken. Dikwijls toch lezen wij in de dagbladen het bericht, dat ergens een valsche gulden of ander muntstuk is uitgegeven. Dergelijke berichten verwekken onrust en een ieder, die een geldstuk ontvangt, zal het nauwkeurig beschouwen, ten einde niet beetgenomen te worden.

Hoe eenvoudig ook het begrip „valsch munten” zijn moge, zoo moeilijk schijnt de vraag te beantwoorden, wie eigenlijk door dit misdrijf aangerand wordt. Is 't alleen degene, die bedrogen wordt, of is 't de staat, die in zijn recht van munt te slaan wordt beledigd? Zie daar twee vragen, die beide op verschillende tijden en door verschillende personen bevestigend beantwoord zijn.

VOLTAIRE schrijft in zijn commentaire op Beccaria: „Des délits et des peines” bl. 260. „De la fausse monnaie” 't volgende: Le crime de faire de la fausse

monnaie est regardé comme haute trahison au second chef, et avec justice; c'est trahir l'état que voler tous les particuliers de l'état. On demande si un négociant qui fait venir des lingots d'Amérique, et qui les convertit chez lui en bonne monnaie, est coupable de haute trahison et s'il mérite la mort? Dans presque tous les royaumes on les condamne au dernier supplice; il n'y a pourtant volé personne; au contraire, il a fait le bien de l'état en lui procurant une plus grande circulation d'espèces. Mais il s'est arrogé le droit du souverain; il le vole, en s'attribuant le petit bénéfice que le roi fait sur les monnaies. Il a fabriqué de bonnes espèces, mais il expose ses imitateurs à la tentation d'en faire de mauvaises.

C'est beaucoup que la mort. J'ai connu un jurisconsulte qui voulait qu'on condamnât ce coupable, comme un homme habile et utile, à travailler à la monnaie du roi, les fers aux pieds.

Diezelfde meening vinden wij ook uitgedrukt bij GROLMAN „Grundzüge der Criminalrechtswissenschaft. (1805) § 317. Hij toch zegt: „Opdat het tot een algemeen ruilmiddel bruikbaar materieel — bij ons het metaal, bij voorkeur het edele — zijn doel volkomen kan bereiken, is het noodig, dat hetzelfde, om met de verschillende waarden der interuilen

waren overeen te stemmen, in grootere en kleinere deelen verdeeld worde, dat een algemeen onwrikbaar vertrouwen op de juistheid der aangewezen deelsbepaling kan plaats hebben.

Dit is in het algemeen slechts door de tusschenkomst van de staatsregering mogelijk, welke, wanneer zij door het teeken van het openbaar gezag de groothed van ieder deeltje op hetzelfde waarborgt, voor deze handeling harer werkzaamheid hetzelfde algemeen vertrouwen kan vergen door welk zij als regeering bestaat.

Een, met het doel om als algemeen ruilmiddel te dienen, met het zijn waarde aanwijzend teeken van het openbaar gezag voorzien metaalstuk, heet staatsmunt.

Deze te maken is noodzakelijk een uitsluitend recht voor den staat (REGAL, hoogheidsrecht). Om bedrog aan het publiek te voorkomen, bestaat dit regaal.

De overtreding van de muntwetten kan eenvoudig schennis van het muntrecht van den staat zijn, zoo een onbevoegde munt van even goed gehalte slaat; alleen benadeeling van het publiek, wanneer, zonder zelve valsche munt gemaakt te hebben, iemand desbewust valsche voor echte munt uitgeeft. De schennis van het regaal en benadeeling van het publiek

heeft plaats, wanneer munt van slechter gehalte door bijzondere personen of muntmeesters geslagen wordt en wanneer echte munten door snoeien in waarde verminderd worden.

HEPP „Ueber den Einflüz des gesichtspunktes auf die Beurtheilung verbrecherischen Handlungen” in „Neues Archiv der Criminalrechts”. Band 14, bl. 335 schrijft dat de muntmisdrijven uit meer dan één oogpunt kunnen beschouwd worden, en dat deze dan ook door eenige als bedrog jegens 't publiek, door anderen als het ingrijpen in 't muntrecht der landsheeren zijn opgevat. Volgens de eerste opvatting, gaat hij voort, zou echter het onbevoegd maken van elke munt (b.v. door den muntmeester) niet onder de muntmisdrijven vallen, daar het publiek er niet door bedrogen wordt, en evenzeer zou eerst door het uitgeven van valsche munten het valsche munten voor volbracht gelden, terwijl toch art. 111 P. G. O.¹⁾ dit geensins vordert.

Volgens de laatste opvatting zou echter het verwaardigen van valsche munten ('t valschemunten) uitgesloten zijn van de muntmisdrijven, daar het muntrecht bestaat in de bevoegdheid van het slaan van echte en niet van valsche munt; en hetzelfde

1) Zie beneden bl. 12.

geldt voor de verandering van de waarde van door den staat geslagen munten, dat dit niet als een ingrijpen in 't muntrecht der landsheeren kan opgevat worden.

Hieruit volgt dat eenige gevallen van muntmisdrijven onder 't eene, andere onder 't andere gezichtspunt vallen: Alleen bestaan er bovendien nog eenige gevallen, zooals b.v. het verbod van den uitvoer van inlandsehe munt naar het buitenland, het versmelten daarvan enz., die noch onder 't eene, noch onder 't andere gezichtspunt kunnen gebracht worden. Men moet derhalve, om niet in tegenspraak met de wetten te komen, aannemen dat onder de verschillende soorten van muntmisdrijven (de vier hoofdrogels zijn in art. 111 P. G. O. opgenoemd) iedere soort uit een verschillend gezichtspunt is op te vatten en hare eigenaardige vereischten en bijzondere straf heeft. Zoo b.v. is 't duidelijk, dat het *crimen monetæ jure non cusæ* slechts als een inbreuk op 't landsheerlijk muntrecht is op te vatten, en volgens dit gezichtspunt reeds door 't enkel vervaardigen der munten, ook zonder het uitgeven daarvan, tot stand komt. Even zoo zeker vallen het *crimen monetæ adulteratæ* en het *crimen monetæ depravatæ*, onder het gezichtspunt van bedrog jegens het publiek, en hieruit volgt dat ze eerst door het

uitgeven tot stand komen. Echter de P. G. O. bedreigt reeds tegen het vervaardigen van valsche en het in waarde verminderen van echte munten de gewone volle straf, hetzij daarom, omdat degene die zulke munten vervaardigt of in waarde vermindert ook het voornemen heeft om ze uit te geven, hetzij door het subjectieve gezichtspunt van het Romeinsch Recht, volgens hetwelk bij falsum (waartoe ook de muntmisdrijven behooren) niet de schade, maar het voornemen om schade te veroorzaken de volle strafbaarheid bepaalt.

Ook Rossi in zijn *Traité de Droit Pénal* plaatst 't misdrijf van valsche munt onder de staatsmisdrijven. Hij verdeelt nl. de *propriétés publiques* in *biens publics* en *propriétés d' état* en rangschikt onder de eerste soort het metaal geld, het papieren geld, de bankbiljetten en andere papieren van waarde. Hij zegt: deze waarden zijn in waarheid op een gegeven oogenblik het particulier eigendom van hen, die ze bezitten. Maar men kan ze, wegens hun snelle omloop, wegens de behoefte, die alle hebben om er zich van te bedienen, en wegens de moeilijkheid om de sporen van de eerste bezitters, bij hun omgang van de eene hand in de andere, te behouden, beschouwen als vormende in massa het vermogen van al de bewoners van het land, als een

werktuig en een goed, terzelfder tijd aan allen gemeen.

De valsche munter begaat een oplichting tot onmiddellijk nadeel van dengenen, die hem 't eerst hoogere waarde levert dan de innerlijke waarde van het valsche geld, dat deze in ruil ontvangt. Maar de uitwerkselen van dit misdrijf kunnen zich uitstrekken over een groot aantal personen, onbekend aan den bedrijver en buiten weten van dengene, die 't eerst bedrogen is. Het kwaad kan zich gemakkelijk herhalen, zich voortplanten.

De valsche munter randt meer het publiek in het algemeen aan, dan den eenen of anderen bepaalden persoon. Hij zelf weet niet de bijzondere gevolgen, die de omloop van het valsche geld kan teweeg brengen. Zijn handeling is samengesteld, er is een bijzonder en een algemeen misdrijf. Een bijzonder ten opzichte van hem, die het valsche geld ontvangt, een algemeen tegen de veiligheid en de zekerheid van allen. Dit dubbele karakter bestaat bij alle misdrijven. Maar terwijl b. v. bij diefstal met braak het bijzondere kwaad boven het algemeene gaat, zoo heeft bij valsche munt 't algemeene kwaad den hoofdbron en kenmerkt het karakter.

II. Bepalingen over de valsche munt vóór den Code Pénal.

In de lex Cornelia „de falsis”, van CORNELIUS SULLA, is ook het „falsum nummarium” behandeld. Welke wet daarom ook lex nummaria heet; cf Cicero II, Cap. I, in Verrem.

In Pauli Sententiarum Receptarum, lib V. tit 25 § 1, lezen wij: „Lege Cornelia testamentaria tenetur quive nummos aureos, argenteos adulteraverit laverit, conflaverit, raserit, corruerit, vitiaverit, vultuve principum signatam monetam praeter adulterinam reprobaverit” zullen, zoo 't honestiores zijn, met de in insulam deportatie gestraft worden, zoo 't humiliores zijn aut in metallum damnantur aut in erucem tolluntur.

Door de lex Cornelia worden dus niet slechts zij gehouden, die valsche munt maken door slaan of gieten; maar ook zij die echte munt in waarde verminderen door af te schaven of af te vijlen, l. 8 D. ad leg. Cornelianam (48 10).

Die munten tingerint, verwen, d. w. z. aan munten van koper of tin de kleur van echt metaal geven door ze te vergulden of te verzilveren vallen ook hier onder. l. 8 D. t. a. p. Dezelfde wet verbiedt munten van tin of lood delo malo te koopen of te verkoopen — waarschijnlijk om ze te verzilveren of te doen verzilveren — of om buitenlandsche zoodanige munt in omloop te brengen (zooals in ons land b. v. vroeger de Belgische centen).

Hij die 't valsch munten niet belet, waar hij dit doen kan, belooft dezelfde straf. l. 9 § 2. D. lib. 48 lit. 10.

CONSTANTINUS verscherpte de straffen. Hij in wiens huis of op wiens erf de misdaad bedreven is, wordt, wanneer hij in de nabijheid woonde, wegens zijn incuria of negligentia met verbeurte van het huis of erf gestraft, etsi ignoret.

In l. 2 C. de falsa moneta (9, 24) bepaalde CONSTANTINUS: ¹⁾ „si quis nummos falsa fusione formaverit universas ejus facultates fisco nostro praecipimus addici in monetis etenim tantum nostris eudendae

1) Deze lex luidt in l. 3 van den Codex Theodosian (9. 21). Si quis nummum falsa fusione formaverit: universas eius facultates fisco addici praecipimus, atque ipsum severitate legitima coerceri, ut in monetis tantum nostris eudendae pecuniae studium frequentetur. Volgens de laatste woorden dezer wet wordt ook hij die onbevoegd munten van volle waarde vervaardigd, gestraft.

pecuniae studium frequentari volumus, cuius obnoxii majestatis erimen committunt¹⁾ et praemio accusatoribus proposito, quicumque solidorum adulter poterit reperiri vel a quoquam fuerit publicatus, illico omni dilatione submota flammis exustionibus mancipetur. (A 326.)

In lib. IX tit. XXII lex unica van den Cod. Theod. : „Si quis solidi circulum exteriorem incideret, vel adulteratum in vendendo subiecerit”, zegt CONSTANTINUS, dat hij, die weigert solidi, die het volle gewicht en goede gehalte hebben, al is de een van grooter omvang dan de ander, voor de wettige waarde aan te nemen, de doodstraf zelfs door verbranding zal ondergaan. Dezelfde straf zal hem treffen, die den rand gesnoeid heeft, om het gewicht te verminderen, of een valschen — nagemaakten — solidus in betaling heeft gegeven.

In tit. XXIII l. I werd hij die geld smelt of uitvoert met de straf van heiligschennis bedreigd.

Ook mochten de kooplieden niet meer dan duizend zakken geld mede nemen tot verzorging hunner dieren.²⁾

1) De woorden cuius . . . committunt zijn uit een constitutio van Valentinianus hier ingelascht, cf l. 9 Cod. Theod. lib. 9 lit 21.

2) L. unica Cod. Theodos. si quis solidi circulum exteriorem inciderit, vel adulteratum in vendendo subiecerit (9 22) CONSTANTINUS, omnes solidi in quibus nostri vultus ac veneratio una est, uno pretio aestimandi sunt et vendendi quamquam diversa formae

Misschien is de reden hiervan, dat de keizer vreesde, dat door de vermindering van de in omloop zijnde specie, het verkeer kon belemmerd worden, nl. door den prijs te drukken en agio af te persen.

De Constitutio Criminalis Carolina bepaalt in art. 111 „Straff der Münzfalscher und auch derer so

mensura sit cum pondus idem existat. Quod si quis aliter fecerit, aut capite puniri debet, aut flammis tradi vel alia poena mortifera. Quid ille etiam patietur, qui mensuram circuli exterioris adroserit, ut ponderis minuat quantitatem, vel figuratum solidum adultera imitatione in vendendo subiecerit, CONSTANTINUS in l. I. C. Theod. (9. 23), quicumque vel conflare pecunias, vel ad diversa vendendi causa transferre detegitur, sacrilegii sententiam subeat et capite plectatur.

Portus enim litora que diversa quo facilius esse navibus consuevit accessus, et itineris tramites statuimus custodiri per idoneos officiales ac pæpositos præsidibus et nonnullis præditis dignitate, ut cognita veritate provinciarum rectores obnoxios legibus puniant. Officia quoque immenso periculo subiacebunt. Nec vero aliquis negotiatorum plus mille follibus pecunie in usu publico constitutæ animalibus propriis sumptuum gratia portare debebit. At si ampliorem modum quisquam vehere detegatur facultates eius fisci dominio vindicentur et ipse adficiatur exilio. Nam pecunias navibus vectas non omnes iudicamus mercatores debere promere quippe in usu tantum publico pecunias constitutas permittimus convchi; itidemque eas solas species emi, quæ mercatoribus more solemmi ad diversa portantur; pecunias vero nulli emere omnino faserit nec vectitas contrectare quia in usu publico constitutas pretium oportet esse non mercem.

Hoe die producten in den vreemde zullen ingekocht worden, zonder gelduitvoer is niet duidelijk, daar voor den goederenruil altijd gelegenheid zijn zal.

ohne habende Freyheit münzen“: „in dreyerly Weisz wird die Münz gefälscht: Erstlich wann einer betrüglicher Weise eines andere Zeichen darauf schlägt. Zum andere wann einer unrecht Metall dazu setzt. Zum dritten so einer der Münz ihre rechte Schwere gefährlich benimmt. Solche Münzfälscher sollen nach folgender Massen gestrafft werden. Nemblich, welche falsche Münz machen zeichen, oder dieselbe falsche Münz aus wechseln oder sonst zu sich bringen, und wiederumb gefährlich und boszhafftiglich, dem Nächsten zum Nachtheil wissentlich ausgeben, die sollen nach Gewohnheit nach Satzung der Recht mit dem Feuer von Leben zum Tode gestrafft werden; die ihre Häuser dazu wissentlich ¹⁾ leyhen, dieselbe Häuser sollen sie damit verwüreckt haben. Welcher aber der Munz ihre rechte Schwere gefährlicher Weisz, benimmt oder auch ohne habende Freyheit münzt, der soll gefänglich eingelegt und nach Rath am Leib oder Gut, nach Gestalt der Sachen gestrafft werden, So aber mit der Herrschaft Wissen und Willen das geschehe, so soll dieselbige Herrschaft ihre Münzfreiheit verwüreckt und verloren haben.

Hier te lande was hierin reeds voorzien door een

1) Deze bepaling is veel humaner dan die van CONSTANTINUS, zie blz. 9.

edict van KAREL V van 1520, art. 41; terwijl er ook wetten over gevonden worden van de Staten-Generaal van 1610, art. 28 en 29, en van de Staten van Holland van 1603, art. 13, waarin men vooral het in waarde verminderen van munten op 't oog heeft; daar toch lezen wij: „Voorts verbieden wy „een yegelyck, eenige goude ofte silvere penningen „te schroyen, snyden ofte te wasschen, met stercke „Wateren, Chiment, ofte andersins, nochte deselve „te souderen, vergulden, lappen, nagelen ofte in „eeniger maniere verswaren ofte lichten, op de ver- „beurte van lijf ende goet.”

In de Capitularia vinden wij zachtere strafbepalingen ten opzichte van de valsche munters. Een capitularium van CHILDEBERT III, 744, bevatte het volgende: „De falsa moneta jubemus ut qui eam percussisse comprobatus fuerit, manus ei amputetur.” Deze straf is door LODEWIJK de Vrome, 819, en KAREL de Kale, 864, bevestigd.

LODEWIJK IX voerde ten deze de doodstraf door middel van de galg en de verbeurdverklaring van het vermogen in. De coutumes de Bretagne en Lodunois stelden voor deze straf in de plaats het koken van de valsche munters, welke straf in de middeleeuwen elders de gewone straf was voor valsche munters, ook hier te lande. NOORDEWIER, Nederlandsche

regtsoudheden, bl. 310, vermeldt verschillende gevallen van zoodanige strafoefening, en het is bekend, dat te Deventer nog de ketel bewaard wordt, die daarbij gebruikt werd.

FRANS I bepaalde in een ordonnantie van Juli 1536 't volgende: „Quant aux rogneurs d'écus et autres espèces d'or et d'argent, qui ont cours en notre Royaume, et qui les rendent en fonte, du fort au faible, ils commettent un larcin public, participant des fausses monnaies, dont la fausseté ne peut consister qu'en poids et aloi. Ordonnons que là et au cas qu' aucuns qui seront repris, chargés et convaincus du rognement d'écus, testons etc. . . . ayant cours en notre Royaume, ou qui les auront difformés, altérés, et rendus de fort au faible, ils soient punis du dit cas, ainsi et de même que les faux monnoyeurs, sans y faire aucune différence.”

De Code Pénal van 1791 straffe het valsche munten met 15 jaren de fers. Art. 5 der wet van 14 Germinal 11 herstelde de doodstraf voor valsche munters en hun medeplichtigen, en de Code van 1810 heeft deze straffen overgenomen à cause de la gravité de ce crime et des alarmes qu'il répand dans la société. (BERLIER).

III. Bepalingen van den C. P. omtrent valsche munt.

Art. 132 Code Pénal straft met den dood hem, die gouden of zilveren munten, die in Frankrijk wettig betaalmiddel zijn, heeft *nagemaakt* of *gealtereerd*, of die heeft deelgenomen aan de uitgifte of in omloopbrenging van zoodanige munt, of de invoering daarvan in Frankrijk.

Indien deze feiten ten opzichte van munten van koper of biljoen plaats hebben, worden de misdadigers volgens art. 123 met eeuwigen dwangarbeid gestraft; terwijl hij, die vreemde munt in Frankrijk nagemaakt of gealtereerd heeft, of deel heeft genomen aan de uitgifte, in omloop brengen of invoer van zulke munt in Frankrijk, volgens art. 134 met tijdelijken dwangarbeid gestraft wordt.

In de wet van 28 April 1832 zijn deze straffen aanmerkelijk veranderd. In plaats van de doodstraf werd altijddurende dwangarbeid en in plaats van altijddurenden tijdelijken dwangarbeid gesteld.

In het exposé des motifs werd 't volgende gezegd :
 „Le crime de fausse monnaie est un de ceux qui
 „créent le plus de dangers et inspirent le plus d'al-
 „armes: en ébranlant la confiance qui est due à la
 „monnaie nationale, il fait disparaître toute sécurité
 „des transactions de la vie civile.”

CHAUVEAU-HÉLIE vinden deze straf nog te zwaar ,
 op grond dat het zijn kan dat het valsche munten in
 vroegere eeuwen gevaarlijker was , maar dat thans
 deze misdaad van minder beteekenis is. Dit blijkt
 daaruit dat de ingestelde vervolgingen betrekking
 hadden op weinige op zichzelf staande feiten , waar
 de namaking zoo lompe was , dat de onechtheid spoed-
 dig moest gemerkt worden . of op eenige pogingen om
 vergulde of verzilverde koperen munten uit te geven.

Het is ook niet waar dat door de valsche munt
 een algemeene malaise wordt te weeggebracht ; alleen
 degene , die met het valsche stuk zitten blijft , lijdt
 nadeel. De uitgifte van het valsche muntstuk brengt
 dus een onbelangrijke oplichting teweeg.

De bepalingen van den Code Pénal ondergingen
 ten onzent eene belangrijke wijziging, deels tengevolge
 van het besef dat de straffen te gestreng waren , deels
 tengevolge van een verschil omtrent de verklaring
 der wet.

Het woord „altéré” heeft namelijk bij ons aanlei-

ding gegeven tot de vraag of er ook het snoeien, verminken, onder verstaan wordt.

Mr. C. ASSER in: „Verhandeling over de vraag „of bij het Wetboek van Strafrecht tegen het snoeien „van goldmunten straf is bedreigd”, den Haag 1836, betoogt dat de vraag bevestigend moet beantwoord worden en dat de vraag geen vraag is.

Het tegendeel beweert Mr. J. VAN GIGCH in: „Proeve van betoog over de noodzakelijkheid om een „strafwet op het snoeien van goldmunten vast te „stellen,” den Haag 1836.

Merkwaardig is het dat de Fransche schrijvers er niet aan getwijfeld hebben, dat altérer het van waarde verminderen bevat.

CARNOT in zijn Commentaire ad art. 132 zegt: Rogner les pièces de monnaie, les diminuer de valeur, par tout autre moyen, c'est les altérer.

In denzelfden zin besliste een arrest van 19 Brumaire an X: Attendu que celui, qui, *altère* de la monnaie nationale en la limant et en la rognant, fait d'une pièce de monnaie qui était de bon aloi, et qui pesait ce quelle devait peser, eu egard à sa valeur, une pièce qui n'a plus le même poids; qu' ainsi il la rend fausse quant à son poids et sa valeur. Eveneens een arrest van het hof van Brussel, 31 Dec. 1824. RAUTER in zijn „Traité du droit crimin”

n°. 829 zegt: le plus souvent, l'altération a lieu en rognant ou en taillant les monnaies, ou en donnant aux monnaies de cuivre une apparence d'or ou d'argent. Van hetzelfde gevoelen zijn ook CHAUVEAU-HÉLIE, die zich aldus uitdrukken: on altère les monnaies lorsqu'on diminue en les rognant ou en les limant.

Hoe is men er bij ons aangekomen om te beweren dat snoeien niet onder alterer begrepen is?

Zij die dit gevoelen voorstaan, beroepen zich op de Dictionaire de l'académie, waarin men vindt: „Altération en parlant des monnaies signifie, la falsification des monnaies par l'excès de l'alliage” Altérer, ondit: altérer les monnaies, pour dire, les falsifier par un faux alliage.

Terecht zegt Mr. ASSER dat, wanneer dit de bedoeling van den wetgever was geweest, het woord „altéré” in art. 132 c. v. geheel overtollig zou zijn geweest, daar toch het vervalschen van het allooï noodzakelijk aan het slaan of gieten van munt moet voorafgaan en onmogelijk daarop kan volgen.

Zeer zeker verdienen de definitie van FERRIÈRE die in zijn „Dictionaire de droit et de pratique” verbo fausse monnaie zegt: Non seulement ceux qui fabriquent la fausse monnaie sont coupables de ce crime, „mais encore ceux qui altèrent la bonne en la rognant”

„nant au en la diminuant par des eaux fortes”, benevens de definitie van Encyclopédie voce Monnaie alwaar geleerd wordt: „la monnaie altérée est celle „qui n'est pas faite au *titre* et au *poids* porté par „les ordonnances, ou qui agant été fabriquée de bonne „qualité a été diminuée de son poids, en *la rognant* „en *la limant* sur la tranche, ou en enlevant quelque „partie de la superficie avec de l'eau régale si c'est „de l'or ou avec de l'eau forte si c'est de l'argent.”

Dat een verandering in het gewicht, altérer genoemd wordt blijkt ten duidelijkste uit art. 127 van het ontwerp van den Codé Penal van 1804, waar wij lezen: „Quiconque aurait contrefait ou altéré „quant au poids ou quant au titre les monnaies „nationales etc.”

Volgens dit art. is dus zoowel verandering van het allooï als van het gewicht in 't woord altérer begrepen. De verandering van gewicht kan b. v. geschieden wanneer op 's rijks munt stukken van goed allooï met minder gewicht geslagen worden, alsook door echte geldstukken te snocien, af te trekken in sterk water enz.

Dat Mr. ASSER niet zonder grond aan de Dictionnaire de l'Académie alle gezag op rechtskundig gebied ontzegt, blijkt duidelijk uit de voorbeelden die hij in zijn boven aangehaald werk, om dit te staven

geeft. Hij zegt o. a.: „Occupation, volgens de dictionnaire, se dit en terme de droit pour habitation,” en het woord occuper, terme de pratique, se dit d'un procureur qui est chargé d'une affaire en justice.” Doch de geleerde opstellers hebben vergeten te vermelden, dat occupation onder de modi acquirendi dominii wordt opgeteld, en zulks verdiende toch wel te worden opgeteekend.

De wet van 24 April 1836, Stbl. n°. 13, heeft de op het namaken van gouden of zilveren munt gestelde doodstraf vervangen door de straffen, ingevolge art. 7 en 11 van het Souverein Besluit van 1813 in de plaats van den altijddurenden en den tijdelijken dwangarbeid gekomen, na de wet van 29 Juni 1854, mitsdien de tuchthuisstraf van 5 tot 20 en die van 5 tot 15 jaren.

Art. 3 dezer wet luidt: „Hetzelfde zal plaats hebben, indien het feit bestaat in het altereren, en „alzo in het vervalschen of in het verminken of „uiterlijk schenden van gouden of zilveren nationale „gangbare muntspeciën, — enz.” Hier is *verminken* of *uiterlijk schenden* genoemd, en bevat dus zoowel het snoeien als aftrekken door sterk water enz.

In art. 3 is de doodstraf van art. 132 C. P. behouden voor muntmeesters of anderen, die eenig bestuur over 's rijks munt hebben of ook werklieden

bij 's rijks munt, die zich hebben schuldig gemaakt aan het namaken of doen namaken van gouden of zilveren nationale gangbare muntspeciën. Van verminken of uiterlijk schenden van munten wordt in dit art. niet gesproken, daar de hier genoemde personen, wat dit feit betreft, met alle anderen gelijk staan.

Reeds bij de wet van 29 Juni 1854, Stbl. 102, is ook voor de in art. 6 genoemde personen de doodstraf vervangen door 5 tot 20 jaren tuchthuisstraf.

IV. Bepalingen van het nieuwe strafwetboek.

Het nieuwe Strafwetboek behandelt in den tienden titel van het tweede boek de muntmisdrijven, en geeft reeds door de plaats, daaraan toegekend, de opvatting te kennen omtrent den grond der strafbaarheid. Van *laesa majestas* of *sacrilegium* is natuurlijk geen sprake meer, maar ook de opvatting als gold het misdrijven tegen de staatshoogheid of een uitsluitend muntrecht van den staat, is verworpen. Deze laatste opvatting, elders nog gevolgd, zou trouwens de bescherming der vreemde munt buitensluiten. Volgens de Memorie van toelichting behooren de muntmisdrijven tot gelijke categorie als de andere misdrijven van valsheid, meened, valsheid in zegels en merken en valsheid in geschriften tot de misdrijven tegen de openbare trouw. Het strafwaardige van alle soort van valsheid ligt hoofdzakelijk hierin, dat zij aan het onware of onechte den schijn van waarheid en echtheid geeft door misbruik of valsch gebruik van iets, dat bestemd is,

die waarheid of echtheid te waarborgen, of als waarborg erkend wordt door de wet. Evenals de staat als waarborg voor de waarheid of echtheid van schriftelijke verklaringen bepaalde vormen vordert, de echtheid van bepaalde goederen of waren door bepaalde merkteekenen tracht te verzekeren, plaatst hij op de als algemeen ruilmiddel ten behoeve van het verkeer uitgegeven stukken metaal of papier bijzondere merkteekenen, die de ruilwaarde officieel doen kennen en waarborgen. Als zoodanig genieten zij algemeen vertrouwen en worden ze zonder zelfstandig onderzoek of nauwkeurige toetsing van de werkelijke waarde door ieder aangenomen en uitgegeven. Door valsche, vervalschte of geschonden muntspeciën, valsch of vervalscht muntpapier in omloop te brengen, tast men niet alleen dien waarborg aan, maar schokt men het algemeen vertrouwen in het ruilmiddel.

Vergelijken wij art. 208, Strafwetboek met art. 132 Code-Pénal, dan zien wij niet alleen ook het muntpapier naast de muntspeciën vermeld, maar ook den grond der strafbaarheid duidelijk uitgedrukt in de woorden: „met oogmerk, om die muntspeciën... als echt uit te geven.”

In het Fransche recht bestond er ruimte voor de vraag of iemand die beweert het muntstuk alleen voor

zijn genoeg nageemaakt te hebben, strafbaar was.

Het hof van cassatie en de Hooge Raad hebben evenwel aangenomen dat er, voor de valsheid, behalve de nabootsing, (*altération de la vérité*) noodig was bedoeling om te benadeelen (*intention de nuire*) en mogelijkheid om te benadeelen (*possibilité de nuire*). Zoo werd b. v. iemand, die een geschrift bij den ambtenaar van den burgerlijken stand vertoond had, hetwelk de verklaring bevatte dat het huwelijk in de woonplaats van den vertooner was afgekondigd, terwijl dit geschrift slechts de valsche handteekening van den kapellaan droeg, vrijgesproken.

Hier was geen mogelijkheid van benadeeling, daar dit geschrift, al was de naamteekening echt, niet in aanmerking kon komen, aangezien het door den ambtenaar van den burgerlijken stand moest onderteekend zijn.

Hetzelfde nu nam men aan voor valsche munt. NIJPELS in „Le Code Pénal Belge interprété” art. 160 n°. 10 drukt zich aldus uit: „L'intention criminelle, c'est-à-dire l'intention de tromper, est un élément essentiel des crimes et des délits de contre-façon ou d'altération des monnaies; mais le législateur pouvait se dispenser d'exprimer cette condition, parce qu'elle résulte nécessairement (sauf l'hypothèse chimérique ou l'agent prétendrait „qu'il a travaillé

„dans un but artistique) du fait même de contrefaçon
„ou d'altération.”

CHAUVEAU en HÉLIE zijn van 't zelfde gevoelen, zij nemen aan, dat „l'intention coupable est un élément essentiel de tous les crimes. Celui qui aurait imité une monnaie sans nulle idée de l'émettre, dans un but purement artistique, ne commettrait aucun crime. En matière de fausse monnaie, la criminalité se révèle par l'émission de la pièce fausse ou par la preuve que cette émission était le but du contre-facteur.”

De memorie van toelichting zegt: „geen misdrijf zonder uitgifte of oogmerk van uitgifte”, zoodat hij die tot eigen vermaak geld namaakt of in waarde vermindert en dat gold aan het verkeer onttrekt niet strafbaar is; want hij tast niet aan de betrouwbaarheid van het ruilmiddel, is niet schuldig aan eene aanranding van de openbare trouw.

De Raad van State heeft hiertegen bedenkingen, hij ontkent geenszins, dat, in het afgetrokkene beschouwd, het hier omschreven feit iets geheel anders is dan het misdrijf van valsche munt of muntvervalsing, voor zooverre namelijk het opzet ontbreekt tot uitgifte.

Ontbreekt dit laatste, waarover de rechter beslisse, dan zal natuurlijk ontslag of vrijspraak volgen. Maar

geheel iets anders is de vraag, of als criterium van de misdrijven, in de artt. 230—233 ¹⁾ omschreven, moet worden uitgedrukt het oogmerk van uitgifte. Zal dit geen aanleiding geven tot ontwikkeling der aangehaalde artikelen en niet minder van art. 236 ²⁾?

Zal niet menige valsche munter zich verschuilen achter de voorgewende — zij 't vreemde — liefhebberij om voor eigen genoegen en zonder eenig misdadig doel te doen wat de artt. 230—233 bestemd zijn te keeren? Zal dit oogmerk wel immer te bewijzen zijn, vóórdat de daad der uitgifte gepleegd is of wordt?

De Raad zou dan ook de voorkeur geven aan eene bepaling als van art. 260 Code Pénal Belge, luidende: „Quiconque aura contrefait des monnaies d'or ou d'argent... sera puni etc.

Uit het verslag der Commissie van Rapporteurs van de Tweede Kamer zien wij dat eene minderheid der Commissie zich aansloot bij het advies van den Raad van State. Zij was van oordeel dat, evenals in art. 160 C. P. Belge, het namaken of vervalschen van muntspeien of muntpapier onafhankelijk van het oogmerk moet worden strafbaar gesteld. Het zal

1) Art. 208—211.

2) Art. 214.

altijd hoogst moeilijk zijn te bewijzen dat uitgifte het oogmerk der muntvervalsching is. Er is geen bezwaar om het namaken op zichzelf strafbaar te stellen; in de zeldzame gevallen, dat scherts het oogmerk is, zal dit wel zoo duidelijk zijn dat een vervolging door het Openbaar Ministerie niet te vreezen is.

Art. 146. Strafgesetzbuch für das Deutsche Reich, stelt ook als vereischte voor de strafbaarheid, de bedoeling om het valsche geld „als echtes zu gebrauchen oder sonst in Verkehr zu bringen.”

De schrijvers die aannemen dat in de C. P. van 1810 en in de C. P. Belge, degene, die uit scherts of uit kunstijver valsche munt maakt, niet strafbaar is, veronderstellende dat valsche munt altijd *dolo malo* gemaakt wordt, verlangen dus het bewijs van den beschuldigten, dat hij geene strafbare bedoeling had. Bij onze bepalingen en die van het R.-G.-B. zal de rechter aan den beschuldigten moeten aantoonen, dat zijne bedoeling de uitgifte was.

De woorden „*ayant cours légal*” in art. 132 C. P. en 160 C. P. Belge zijn in art. 146 R.-G.-B en in ons art. niet opgenomen. Het R.-G.-B. spreekt van *inländisches* oder *ausländisches Metallgeld* oder *Papiergeld*, ons wtbk. van muntpapier of muntspecien. Beide wetgevingen veronderstellen dat tot het begrip

van geld of muntspecien behoort, dat het staatsgeld is, al heeft het geen dwangcours ¹⁾.

In de Code Pénal was er verschil gemaakt tusschen goud- en zilver geld en dat van onedel metaal.

Art. 146 R.-G.-B. maakt geen verschil tusschen binnen- en buitenlandsch geld; bij ons daarentegen wordt het muntmisdrijf tegen het buitenland iets minder zwaar gestraft, „daar de muntmisdrijven te beschouwen zijn als aanranding van de goede trouw, blijft de aard van het strafbare feit dezelfde, hetzij dit ten opzichte van Nederlandsche, hetzij van vreemde munt wordt gepleegd. In het eerste geval echter behoort een zwaardere straf te worden bedreigd, omdat er meer gevaar bestaat voor misleiding, de werkelijke schade voor de ingezetenen grooter is, en de Nederlandsche staat daardoor tevens nadeel leidt.”

Bij binnenlandsch geld, wanneer er munten van het volle gehalte en goed allooi geslagen zijn door onbevoegden, mist de staat hetgeen hij anders aan muntloon zou verdiend hebben. Bij buitenlandsch geld kan het alleen ten nadeele der ingezetenen strekken, daar het stuk in het land waar het het stempel van draagt, niet als munt aangenomen wordt dan alleen

¹⁾ Memorie van toelichting: Onder 's rijks muntspecien heeft men te verstaan standpenningen, pasmunt en negotiepenningen.

tegen de innerlijke metaalwaarde; onze ingezetenen hebben er te veel voor betaald wegens alliage en muntloon.

Wanneer muntmeesters of muntgezellen, van de echte stempels gebruik makende, munt van goed gehalte slaan, zal dit toch onder namaken behooren ¹⁾.

1) Het ontwerp van een lijfstraffelijk wetboek van 1804 behandelde in boek II, hoofdstuk IV, „van misdaden betrekkelijk de geldmunten van den staat,” de bijzondere soorten dezer misdaad, nl. 1°. de valsche munt; 2°. vervalsching van munt; 3°. ongeoorloofde munt; 4°. misbruik van munt. Het crimineel wetboek van het koningrijk Holland handelt in titel XXI „van misdaden omtrent geldmunten”; in hoofdstuk I „van valsche munt”; in hoofdstuk II „van vervalsching van munt.”

Art. 14 van het ontwerp van 1804 luidt: „De misdaad van ongeoorloofde munt bestaat in het op eigen gezag, zonder daartoe behoorlijk te zijn gewettigd, maken van inlandsche munt, al hadde dezelve de innerlijke waarde.”

Deze ongeoorloofde munt is in het crimineele wetboek onder de valsche munt geplaatst, doch met aanmerkelijk verschil van straf, art. 277. De muntmeesters en muntgezellen, die munten maken, welke de innerlijke waarde ontberen, worden met den strop gestraft; zij die daaraan een geringer deel hebben, met geeseling, gevangenis of bannissement uit het rijk, art. 297.

Art. 301 bedreigt muntmeesters, die voorbedachtelijk en ten-einde ongeoorloofd voordeel te doen, inlandsche geldmiddelen makende, welke de innerlijke waarde bezitten, doch tot welker vervaardiging zij niet bevoegd waren, met uitdrukkelijke eerloosverklaring, het zwaard over het hoofd en gevangenis of bannissement te zamen of afzonderlijk niet bovengaande den tijd van tien jaren.

Op de vraag van den heer VAN DE WERK, waarom in art. 208 niet was ingevoegd de bepaling in art. 216 2^e „hij die, met gelijk oogmerk, zoodanige zegels vervaardigt door wederrechtelijk gebruik te maken van echte stempels,” antwoordde de minister: „de bedoeling is in de verste verte niet geweest, dat hij, die valsch geld maakt, door wederrechtelijk gebruik van echte stempels, straffeloos zou zijn.

In 't geval van art. 216 heeft men uitdrukkelijk een onderscheiding gemaakt, lettende op wat dikwerf voorkomt. Het laat zich denken en het komt werkelijk voor, dat zegels, enz., worden vervaardigd door wederrechtelijk gebruik van echte stempels. Ten allen overvloede bepaalt de wet uitdrukkelijk, dat dit geval met het onder n°. 1 omschrevene gelijk staat. Bij valsche munt heeft men de behoefte aan uitdrukkelijke gelijkstelling niet gevoeld. De werk-

Ook bij particuliere personen werd onderscheid gemaakt of aan de door hen gemaakte munt de innerlijke waarde ontbrak of niet. In het eerste geval werd geeseling en brandmerk of geeseling, langdurige gevangenis en bannissement voor altijd uit het koninkrijk bedreigd, art. 295. Bevatten daarentegen de nagemaakte penningen de vereischte innerlijke waarde, dan werd dengene, die de munt op eigen gezag gemaakt had, gestraft met gevangenis niet te boven gaande den tijd van tien jaren en altijdurende bannissement uit het koninkrijk.

tuigen en machines voor de Munt laten zich niet zoo gemakkelijk mede naar huis nemen. En aan de Munt zelve zal wederrechtelijk gebruik dier vele werktuigen uiterst moeielijk zijn, zoo slechts, waaraan ik niet twijfel, behoorlijk toezicht gehouden wordt. Kwam intusschen het geval voor, dan zou ik voor mij het aldus wederrechtelijk gefabriceerd geld als het valsch geld aanmerken, evenals ik voor valsch houdt het geld, hoewel van het vereischte gehalte, niet aan de Munt onder toezicht en contrôle der daarvoor aangewezen ambtenaren geslagen is.

De commissie geeft voorts in overweging alsnog gevolg te geven aan het voorstel van den Staatsraad Mr. BACHIENE, om een nieuwe alinea aan het artikel toe te voegen, behelzende eene bijzondere strafbepaling tegen het namunten.

Het namunten, het wederregtelijk vervaardigen van munt, overigens voldoende aan alle voorwaarden van de Rijksmunt, is een misdrijf dat niet op één lijn mag gesteld worden met het vervalschen der munt. Het namunten moet als misdrijf worden gestraft, omdat, ook al ware het oogmerk van winstbejag uitgesloten, den particulier niet mag toegelaten worden de stempels te gebruiken welke het merkteeken zijn voor den Staatswaarborg. Benadeeling van derden wordt evenwel niet bedoeld, en het is

daarom wenschelijk het misdrijf van dat van valsche munt te onderscheiden.

Namunten is niets anders dan namaken; als de wet er van zwijgt is 't onder art. 230 (208) begrepen. Is er echter reden het met een lagere straf dan de gewone te bedreigen? De minister ontkent dit. Wanneer zal de particulier (terwijl de Munt tijdelijk voor hem gesloten is) met voordeel standaardgeld (voor pasgeld waarbij namunten ten allen tijde voordeelig is, schijnt men geene bijzondere bepalingen te wenschen) maken van precies hetzelfde gehalte en hetzelfde gewicht als het echte? Alleen dán, wanneer (gelijk in den laatsten tijd met het zilver het geval was) de waarde van het metaal aanzienlijk lager is dan de muntwaarde.

Wil dit dan zeggen dat door zijn daad (aangenomen natuurlijk dat hij het geld als echt wil uitgeven) geen nadeel wordt te weeg gebracht? Wordt de valscheid ontdekt, dan is benadeeld hij, die het stuk voor echt ontvangen heeft; wordt zij niet ontdekt, dan wordt de Staat benadeeld, want deze zal dan later een te grootere hoeveelheid munt met schade hebben in te trekken of had zelf het voordeel kunnen genieten. Welnu dit een of ander nadeel kan aanzienlijk grooter zijn dan dat hetwelk door het maken van valsch pasgeld

niet lager dan het vereischte gehalte wordt teweeg gebracht.

Art. 208 spreekt van namaken of vervalschen. Wat is onder vervalschen te verstaan? Het maken van munt met slechter allooï, valt reeds onder namaken, hierop kan dus vervalschen niet slaan. Bij papieren munt is het duidelijker, in zooverre dat daar op een echt stuk een grootere waarde kan vermeld worden, b. v. door op een bankbiljet van *f* 100 de één in een twee te veranderen. Ons art. neemt ook zulk eene vervalsching bij metaalgeld aan.

Art. 146 R. G. B. zegt: oder wer in gleicher Absicht echtem Gelde durch Veränderung an demselben den Schein eines höheren Werths gibt; dit schijnt te doelen op het vergulden of verzilveren van muntstukken. Of dit feit onder den C. P. strafbaar is, wordt betwist.

Het valt niet onder contrefaire en evenmin onder altérer, d. i. uit een goeden toestand in een slechteren brengen, daar toch de waarde van het vergulde of verzilverde geldstuk niet veranderd is.

Hoe moet degene beoordeeld worden die valsche munt maakt en ze als zoodanig uitgeeft, t. w. voor minder waarde aan lieden, die ze met winst willen verkoopen (boven den prijs dien zij besteed hebben) of die ze voor de nominale waarde willen uitgeven?

Kan zulk een persoon volgens art. 208 gestraft worden? Zij die de munten van den vervaardiger koopen zijn niet diens agenten, veeleer zal de vervaardiger gestraft moeten worden als medeplichtige van de verspreiders, daar hij aan deze het middel verschaft om de misdaad te kunnen uitvoeren, dus volgens art. 209. Praktisch verschil heeft het niet, daar beide kunnen gestraft worden met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren.

Art. 147 R. G. B. bedreigt ook hem met tuchthuisstraf, niet beneden de twee jaren, die het geld, hetwelk hij zonder bedoeling om het uit te geven gemaakt of vervalscht heeft, als echt in het verkeer brengt.

Ons wetboek zwijgt hierover in art. 208. Kan het uit art. 209 gestraft worden? In dit art. wordt hij gestraft die als echte en onvervalschte muntspecien en muntpapier uitgeeft muntspecien of muntpapier, waarvan de valscheit of vervalsching hem, *toen hij ze ontving*, bekend was; deze woorden passen niet op hem die ze zelf gemaakt heeft zonder den wil van ze uit te geven, daar hij ze reeds van den beginne af had. Eer kan men van toepassing maken de woorden „of deze, met het oogmerk om ze als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven, in voorraad heeft of binnen het rijk in

Europa invoert." Het is toch niet te ontkennen, dat hij die het valsche geld gemaakt heeft, zonder het te willen uitgeven, en dit eerst later doet, in het oogenblik vóór het uitgeven, het in voorraad heeft met het oogmerk om het als echt en onvervalscht uit te geven. De woorden „of binnen het rijk in Europa invoert" doen weder aan hem denken die het niet zelf hier heeft gemaakt.

Art. 147 R.-G.-B. straft hem, die zich in het binnenland valsch geld verschafft — b. v. van den vervaardiger koopt — eerst dan wanneer hij dat geld in het verkeer brengt; hem die daarentegen dergelijk geld uit het buitenland invoert, dadelijk, wanneer het met het doel van verspreiding is ingevoerd.

Art. 209 maakt geen verschil tusschen hem die de valsche munt hier te lande heeft opgedaan en hem die uit het buitenland invoert. De houder van die valsche munt is, zoodra het oogmerk om ze uit te geven aanwezig is, strafbaar.

Eigenlijk zou het genoeg zijn alleen te spreken van „in voorraad hebben"; want hij die de munt uitgeeft, had ze eerst in voorraad, en evenzeer heeft hij in voorraad die een valsch muntstuk — wetende dat het valsch is — in het buitenland ontvangen heeft en het bewaard heeft, met het doel om het hier te lande in te voeren.

Dat één stuk genoeg is om iets in voorraad te hebben, is natuurlijk.

Waarom wordt bij valsche munt de straf reeds toegepast, eer nog gepoogd is de valsche stukken uit te geven, daar nog geen aanranding van de grondslagen van het geldverkeer (van de *confiance publique*) heeft plaats gehad? In het maken toch van de valsche munt ligt steeds een voorbereidings handeling.

MERKEL, „Münzverbrechen und Münzvergehen” in Holtzendorff, Handbuch zegt: de criminaal politieke redenen gingen hier boven de juridische consequentie. Hierher gehört es, dasz der fragliche Angriff sich regelmässig nicht in einem einzelnen Acte oder in einer einzelnen Unternehmung, sondern in einer groszen Zahl äusserlich unverbundener Handlungen vollzucht, und dasz diese einzelnen Handlungen sich dem prozessualischen Erweise ihrer Natur nach leicht entziehen.

CHAUVEAU en HÉLIE zeggen: „en matière de fausse monnaie, la criminalité se révèle par l'émission de la pièce fausse ou par la preuve que cette émission était le but du contrefacteur.” Doorgaands zal men eerst door de uitgifte gewaar worden dat er valsch gemunt is, en zoo den dader op het spoor komen.

Verder, vervolgt MERKEL, dasz hier, wenn

die mühsame Herstellung der falschen oder gefälschten Stücke vollbracht ist, die Verausgabung derselben nicht leicht unterbleiben wird. Die in rechtswidriger Absicht erfolgende Anfertigung von solchen bezeichnet daher regelmässig eine dringende objektive Gefahr und zugleich eine hohe Gefährlichkeit des Urhebers.

Het uitgeven of in verkeer brengen kan geschieden behalve door het valsche geld in betaling te geven of voor klein geld in te wisselen, ook door het weg te schenken; ook is er niet noodig, dat er een vervreemding plaats heeft, b. v. iemand stort geld als cautie.

Op welke wijze de vervalsching heeft plaats gehad, doet niets ter zake; evenwel kan de rechter bij de straftoemeting er op letten. Zijn er nu van te voren stempels gemaakt en werktuigen gebruikt — is er dus langer over gepeinsd — dan zal de straf hooger zijn, dan wanneer de valsche munt door behulp van gipsafgietsel is geproduceerd. Ook zal de valscheheid der stukken eerder ontdekt worden. Eenige gelijkenis met de nagebootste munt of het papieren geld moet er zijn, zoodat een gewoon mensch er door kan bedrogen worden; dit blijkt vooral uit de gelijkstelling met vervalsching. Zoo zal b. v. niemand een verzilverden cent, indien hij

deze nauwkeurig beziet, voor een kwartje aannemen; maar, wanneer zulk een stuk tegelijk met echte kwartjes in betaling gegeven wordt, zal allicht gebeuren, dat de valsheid eerst later gemerkt wordt.

Door een sigarenbon is reeds menigeeen opgelicht; echter vallen deze niet onder ons art. Tegen het vervaardigen van zulke bons is straf bedreigd bij art. 440. Tegen het verzilveren of vergulden van muntspciën kwam in de ontwerpen van 1875 en 1879 eene strafbepaling voor onder den titel van bedrog. Zij werd echter weggelaten, omdat men meende, dat het feit reeds strafbaar was ingevolge art. 326.

Hij die echte muntspciën in waarde vermindert met het oogmerk, om ze, aldus in waarde verminderd uit te geven, wordt als schuldig aan muntschennis gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren, art. 210.

Bij het valsch munten, contrefaçons, wordt valsche munt geschapen, anders bij muntschennis. Le contrefacteur fabrique de la fausse monnaie. Il laisse intacte la monnaie véritable, qui ne lui sert que comme un modèle dont il cherche à imiter l'empreinte et la forme. Celui qui altère la monnaie au contraire, opère sur la monnaie véritable, dont il diminue la valeur, zegt NIJPELS in zijn Commentaire op art. 161 C. P. B.

Art. 10—12 van het ontwerp van 1804 zegt: „Vervalsching der munt bestaat in het verminderen der waarde van inlandsche geldmunten. Deze misdaad kan worden bedreven door de geldmunten te besnoeien, af te veilen, met sterk water te wasschen of af te trekken en op andere wijze. Deze misdaad is volbracht, zoodra de innerlijke waarde verminderd is, al zijn de munten nog niet in omloop gebracht.”

Art. 304 Crimineel wetboek van 1809 zegt bijkans hetzelfde, er bijvoegende: „met oogmerk, om dezelve weder uit te geven en in omloop te brengen.”

Mr. VAN DER WERK opperde de vraag, of het niet wenschelijk was, om in art. 210, evenals in art. 208, er bij te voegen: „met het oogmerk, de waarde verminderde muntspeciën, als niet in waarde verminderd, uittegeven.

Minister MODDERMAN vond deze wijziging geheel onnoodig, „zij zou alleen dan in aanmerking komen, „wanneer het geval zich denken liet, dat iemand b.v. „een rijksdaalder van drie vijfde van zijne hoeveelheid zilver ontdeed, met het oogmerk om het stuk „daarna voor zijne werkelijke waarde (voor een gulden) in de wandeling te brengen. Ik kan mij niet „voorstellen dat iemand dergelijke liefhebberij zou „kunnen hebben” (Memorie van toelichting).

Art. 150 R.-G.-B. voegt er bij „als vollgültig in Verkehr bringt”

Ons art. 210 wijkt ook daarin van art. 150 R.-G.-B. af, dat in het Duitsche wetboek het in waarde verminderde geld, moet uitgegeven of in het verkeer gebracht zijn, terwijl bij ons de bedoeling toereikende is.

De woorden van art. 210 „hij die muntspecien in waarde vermindert, met het oogmerk om ze *aldus* in waarde verminderd uit te geven enz.” geven aanleiding tot de gevolgtrekking, dat iemand, die gesnoeide geldstukken voor de verminderde waarde uitgeeft zal gestraft worden.

De Memorie van toelichting er op wijzende dat ons art. eene beduidend strengere straf bedreigt dan art. 150 R.-G.-B., gevangenis en boete tot duizend thaler, merkte op dat de Duitsche wetgever zich het mogelijke nadeel te gering heeft voorgesteld.

Een muntstuk toch dat uitwendig gesnoeid is, is weinig gevaarlijk als het muntstelsel goed is, want zulk een geschonden stuk wordt eigenlijk onvatbaar voor omloop. Niemand wil het aannemen. Bij 't inwendig snoeien daarentegen merkt men niet dat men met een geschonden stuk te doen heeft, het vindt dus gemakkelijk aftrek en blijft omloopen. Daartegen nu is het voor het publiek zeer moeielijk zich zelve te beschermen. Een uitwendig gesnoeid

stuk daarentegen is dadelijk en zonder moeite als geschonden herkenbaar. Anders is het bij het inwendig snoeien: men boort een gat in de rand, gewoonlijk in de letters o van het randschrift en vult het dan zoo aan dat men het moeielijk zien kan.

Een andere nieuwe wijze van muntschennis is, de beide oppervlakten van een goudstuk af te zagen en dan de echte stempels op een stuk zilver van denzelfden omvang te bevestigen. NIJPELS vraagt: is dit contrefaçon of altération? Hier hebben wij het faux intellectuel, het hechten van de echte kenmerken der waarheid aan het onware.

NIJPELS meent (tegen het exposé des motifs) dat dit feit geen feit van namaken bevat, daar het wezenlijke kenteeken van namaken bestaat in het nabootsen der stempels, l'imitation de l'empreinte; or ici, zegt hij, l'empreinte n'est pas imité, elle est véritable. Is het echter altération? Zijn de goudplaatjes op een zilver stuk vastgehecht, dan is dit stuk zeker niet gealterceerd, daar de waarde van het zilverstuk niet vermindert, maar veeleer verhoogd is. Ce n'est pas d'avantage la pièce d'or, car celle-la est détruite; il n'en reste que des fragments avec les quelles on a confectionné une pièce nouvelle, qui est en réalité une pièce d'argent de bonne aloi, portant l'empreinte vraie de la pièce d'or, sans en avoir la valeur.

Art. 213 is in zooverre strenger dan art. 135 C. P., daar het hem, die valsche, vervalschte of geschonden muntspeciën, nadat hij het gebrek ontdekt heeft, weder uitgeeft, met gevangenisstraf van hoogstens drie maanden of geldboete van hoogstens f 300 bedreigd, terwijl de C. P. geen gevangenisstraf bedreigde, maar een boete van ten minste het drievoud en ten hoogste het zesvoud van de nominale waarde der uitgegeven stukken, doch niet minder dan 16 francs (f 8). Ons art. bedreigt met f 120 meer dan art. 148 R. G. B.

Art 170 C. P. B. stelt een boete van 26—1000 francs.

Het exposé des motifs van den C. P. luidt: „celui qui „après avoir reçu une monnaie pour bonne, la remet „en circulation, après en avoir vérifié les vices, n'est „puni que d'une amende, attendu que la loi doit „compatir à sa position et ne voit en lui qu'un „malheureux cherchant à rejeter sur la masse la „perte dont il a été personnellement menacé”.

Art. 423 C. P. maakt geen verschil in straf voor hem die de voorwerpen met welke hij bedrogen was, wederom verder verkoopt. Vanwaar nu het medelijden met het slachtoffer van valsch geld komt, is niet te begrijpen.

Berner Lehrbuch des Deutschen Strafrechts, blz.

375, op art. 148 zegt: „die hier angedrohte Strafe von gefängnis bis zu 3 Monaten oder Gold bis zum 100 Thaler wird selten zur Anwendung kommen, weil sich das Bewusstsein von der Unechtheit schwer nachweisen lässt.

Deze reden van Berner komt mij ongegrond voor. Immers dikwijls zal kunnen bewezen worden dat de aannahme van een stuk geweigerd was. Heeft de houder het nu verder uitgegeven, dan valt hij onder het bereik van dit art.

Stellig behoeft hij, die een valsch stuk voor echt ontvangen en verder uitgegeven heeft, niet te bewijzen dat hij het voor echt ontvangen heeft. Dit laatste toch vordert de fransche praktijk volgens Nypels.

In de gevallen van art. 209 tot 211 moct het O. M. bewijzen dat de beschuldigde het gebrek kende toen hij de munten ontving.

Merkel wil de zachte straf van art. 148 R. G. B. niet op hem toepassen die 't valsche geld gestolen of gevonden heeft (das Empfangen setzt ein Geben voraus). De commentatoren nemen het tegendeel aan. Bij ons zou deze vraag bij art. 209 en 24 kunnen voorkomen, niet bij 213 waar 't woord „ontvangen” niet gevonden wordt.

Art. 214 betreft eene zeer verwijderde voorbereidings-handeling. „Hij die stoffen of werktuigen

„voorhanden heeft waarvan hij weet dat zij bestemd
 „zijn tot het plegen van een muntmisdrijf, wordt
 „gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes
 „maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd
 „gulden.

„De stoffen en werktuigen worden verbeurd ver-
 „klaard.”

Onze bepaling is m. i. veel strenger dan die van
 art. 151 R. G. B. „Wer Stempel, Siegel, Stiche,
 „Platten oder andere zur Anfertigung von Metallgeld,
 „Papiergeld oder dem letzteren gleich geachteten
 „Papieren dienliche Formen zum Zwecke eines Münz-
 „verbrechens angeschafft oder angefertigt hat, wird
 „mit Gefängnisz bis zu zwei Jahren bestraft.”

In dit art. wordt hij gestraft die deze utensilien
met het doel om een muntmisdrijf te begaan heeft
 aangeschaft of vervaardigd.

Ons art. treft ook dengenen die deze zaken, zonder
 te weten wat zij zijn, op een verkooping heeft ge-
 kocht en eerst later hunne bestemming is gewaar
 geworden. Uit art. 213 is echter op te maken dat
 de wetgever niet zoo streng is; dit art. 15 is hier
 analogisch toe te passen.

In het geval dat iemand desbewust deze zaken
 van art. 214, voor hem bewaart, die er misschien
 gebruik van maken zal, zal de rechter hoogstens 4

maanden gevangenisstraf of geldboete van *f* 200 kunnen opleggen.

Dat geene strafbepalingen tegen den uitvoer en het smelten van munten in het wetboek zijn opgenomen, welke bij ons in 1804 nog voorgesteld waren onder het opschrift van misbruik van munt, is te danken aan de nieuwere staathuishoudkundige begrippen.

In ons wetboek is geen voorschrift gegeven omtrent „verrufenes Geld” (art. 146 R. G. B.), buiten cours geplaatste muntsoorten, daar dit feit niet licht kan voorkomen, en zoo 't mogelijk zou zijn, van zelve onder valsche munt valt, daar de buiten cours gezette muntstukken niet meer tot de muntspecien behooren, en slechts metaalstukken zijn aan welke dan door verandering den schijn van muntspecie is gegeven. ¹⁾

Het uitgeven van afgekeurd muntpapier is met stilzwijgen voorbijgegaan, daar de administratie er wel voor zorgen zal zulke stukken dadelijk onbruikbaar te maken.

Voor muntmeesters en muntgezellen is bij ons geen hoogere straf voorgeschreven, daar de wetgever negen

¹⁾ Het in betaling geven van vreemde pasmunt van koper of nikkel is daarentegen strafbaar ingevolge de wet van 28 Maart 1877 (Staatsbl. n°. 43).

jaren gevangenisstraf voor zulke lieden zwaar genoeg achtte; bij andere delinquenten zal de rechter wel beneden het maximum blijven, daar toch bedrog, met gevangenis van ten hoogste drie jaren, (art. 326) en diefstal met verzwarende omstandigheden, met gevangenis van ten hoogste negen gestraft wordt (art. 312).

Daar geen minimum van straf in ons wetboek bepaald is, zal de rechter geen zwaarder straf opleggen dan het concrete geval eischt.

STELLINGEN.

STELLINGEN

STELLINGEN.

I.

Hij die na den verkoop eigenaar geworden is van het door hem verkochte onroerende goed en dan dit goed levert, kan dit niet als eigenaar vindicceeren.

II.

De voogd is niet verantwoordelijk voor de schade door zijn pupil door een onrechtmatige daad veroorzaakt.

III.

De rechtsvordering tot handhaving in het bezit kan plaats hebben wegens stoorring in een gedeelte van het bezit.

IV.

Ten onrechte besliste de rechtbank te Groningen, 23 Mei 1879, dat de schuldeischer van den eflater

niet bevoegd is tegen diens erfgenamen, die de nalatenschap onder het voorrecht van boedelbeschrijving hebben aanvaard, de ontbinding eener overeenkomst te vragen.

V.

Het verbod van assurantie boven de waarde is niet af te leiden uit het woekerverbod van het kanonieke recht; maar is een gevolg van het beginsel in art. 1825 B. W. uitgedrukt.

VI.

De verkoop van een schip, die te goeder trouw plaats had, staat den afstand volgens art. 321 al. 2 W. v. K. niet in den weg.

VII.

De avalgever van den acceptant van een wisselbrief is, bij te laat gemaakt protest, niet verder gehouden dan de trekker en zoo er endossanten zijn, in 't geheel niet.

VIII.

Conservatoir en executoir beslag kan, zoo wel op schuldvorderingen als op goederen gelegd worden onder den beslaglegger.

IX.

Het pactum compromissorium vervalt niet, indien de aangewezen vereeniging, waaruit de scheidslieden zouden moeten gekozen worden, heeft opgehouden te bestaan.

X.

Art. 21 van het ontwerp van strafrecht van 1879 verdient de voorkeur boven art. 15 van het nieuwe Strafwetboek.

XI.

Te recht is bij art. 10 van de wet van 15 Jan. 1886, n°. 6, houdende wijzigingen in het Wetboek van Strafrecht, bepaald dat landlooperij zal gestraft worden.

XII.

Ten onrechte beweert Mr. C. J. M. NIEUWENHUIS in „Nieuwe bijdragen van Rechtsgeleerdheid en Wetgeving”, 1880 bl. 82, dat art. 15 en 16 N. Strafwetb. een inbreuk maken op art. 66 Grw.

XIII.

Volgens het tegenwoordige wtbk. van Sv. moet in een confirmatoir vonnis of arrest de tekst der wet, welke reeds in het bekrachtigde vonnis is ingelascht, worden herhaald.

XIV.

De gerechtelijke instructie in strafzaken behoort aan een vasten ambtenaar te worden opgedragen.

XV.

De theorie der grondrente van RICARDO berust op een hypothese, die in de ervaring slechts weinig steun vindt.

XVI.

Ten onrechte beweert BECHMANN „Zuhr Lehre v. Eigenthumerwerb durch Accession u. v. d. Sachgesammtheiten” 1867 bl. 23, dat door avulsio alleen dan eigendom verkregen wordt wanneer op het aange- worpen stuk boomen stonden, die wortel in het erf hebben geschoten.

XVII.

De verplichting om intrest te moeten geven kan, volgens het Rom. recht, niet uit verjaring ontstaan.

XVIII.

Ten onrechte beweert Mr. FARNCOMBE SANDERS in „Bijdragen tot de kennis van het staats-, provin- ciaal- en gemeentebestuur” deel 26, dat de kleinkinderen van prinsessen van den bloede, die met de in art.

12 Grwt. vereischte toestemming een huwelijk hebben aangegaan, kunnen opvolgen, ook al zijn hun ouders zonder zoodanige toestemming gehuwd.

XIX.

De regent is niet onschendbaar.

XX.

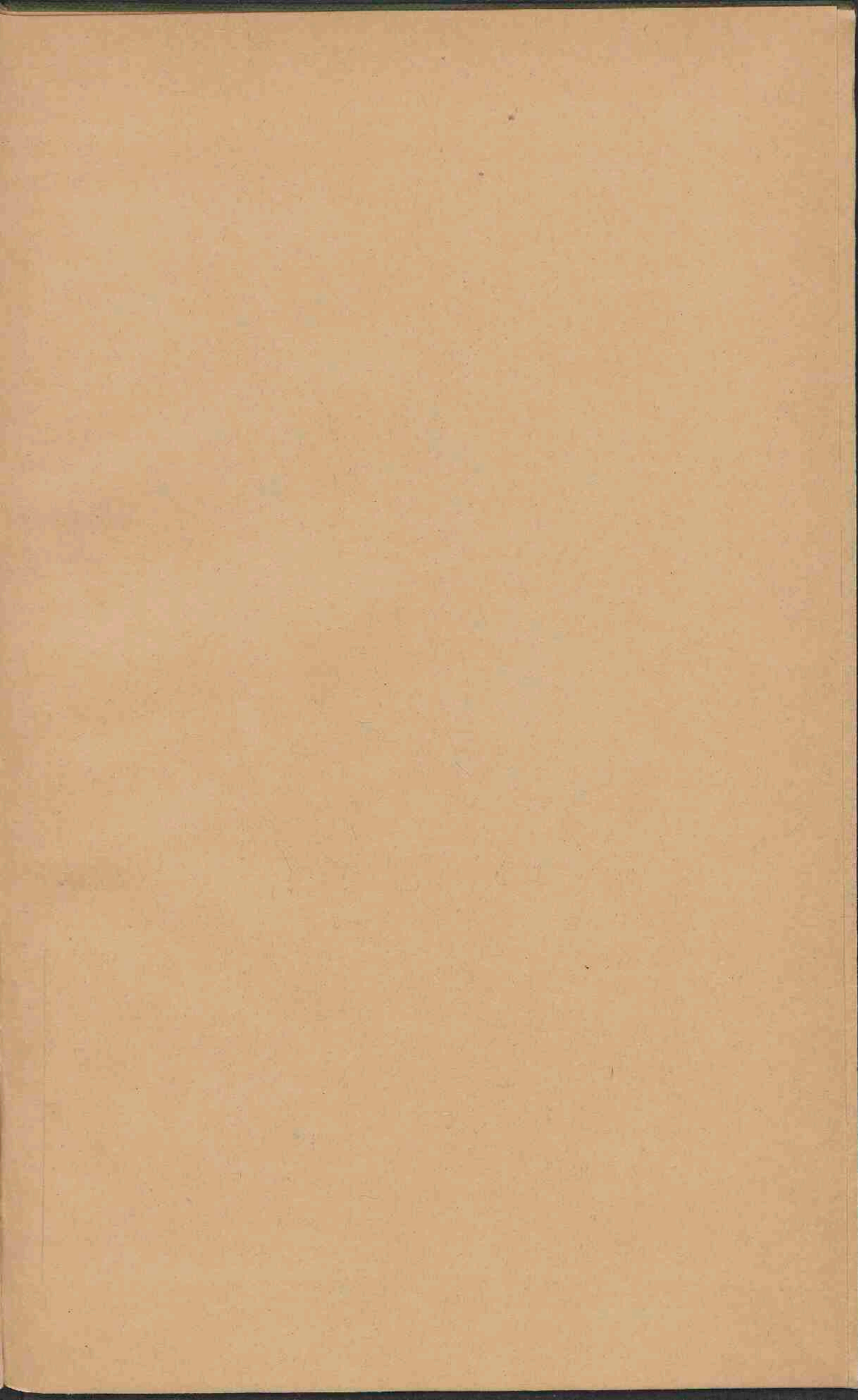
Tot het dragen van de ridderorde van de Eikenkroon is vergunning van den Koning noodig.

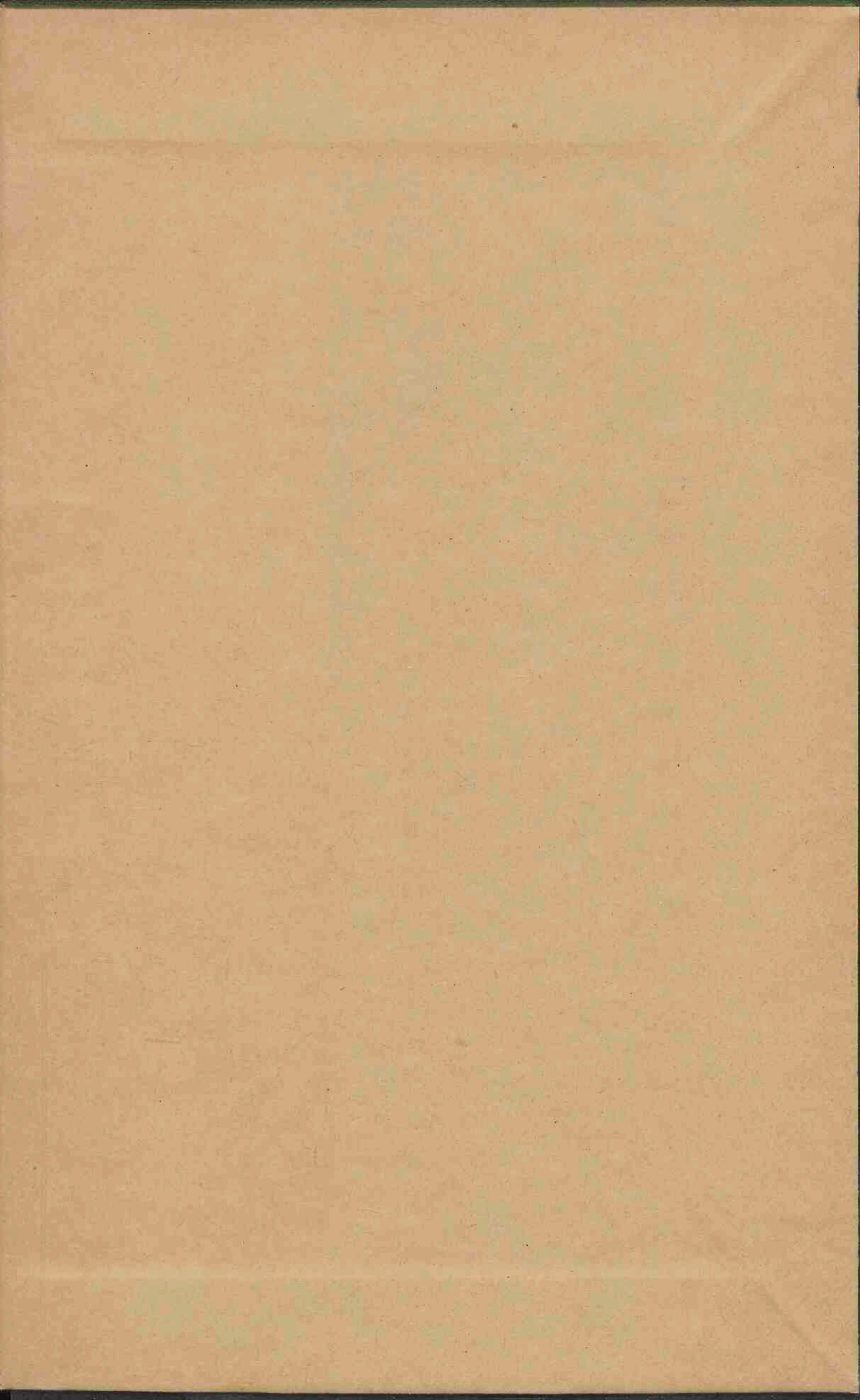
XXI.

Wanneer de gemeenteraad weigert de jaarlijksche begrooting op te maken, kunnen Gedeputeerde Staten dit doen.

I N H O U D.

I. Karakter der valsche munt	pag. 1.
II. Bepalingen over de valsche munt vóór den Code Pénal.	" 8.
III. Bepalingen van den Code Pénal om- trent valsche munt	" 15.
IV. Bepalingen van het nieuwe Straf- wetboek	" 22.

D
Ut

18